

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn van voornemen, bij inschrijving met gesloten briefjes aan te besteden:

De **LEVERING** van de **RAAP-, LIJN- en PATENTOLIE**, ten dienste der verlichting in deze Stad, gedurende de maanden **Augustus, September, October, November en December 1845, en Januarij, Februarij, Maart, April en Mei 1846.**

De Voorwaarden van deze Levering zullen van heden ter Stads Secretaris ter lezing liggen; terwijl de Briefjes en de Monsters van de Patentolie aldaar vóór of op **VRIJDAG**, den 18den dezer maand, moeten worden bezorgd.

GRONINGEN, 7 Julij 1845.

Burgemeester en Wethouders: **H. DE RANITZ.**
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens, door hunnen **GECOMMITTEERDE**, op **VRIJDAG**, den 25sten Julij 1845, des middags te 12 uren, in een der **VERTREKKEN** van het **RAADHUIS** dezer Stad, bij inschrijving en opbod aan te besteden:

I. Het **AFBREKEN, ENZ.** van de **OUDE HOUTEN WALBESCHOEIJING**, en daarvoor in plaats zetten van eene nieuwe **HOUTEN WALBESCHOEIJING** aan de Haven enz. van het **Snikdiep** aan de **Nieuwe Schans**, in drie gedeelten, uit te voeren in de jaren 1845, 1846 en 1847.

II. Het **ZETTEN** van een **PAND** nieuwe **HOUTEN WALBESCHOEIJING** aan den zuidwestvleugel van de Brug over het Noordbroekster Diep aan de Hoofdvaart in het oosten van **Sappemeer.**

III. Het **VERWEN** van het **GEBOUW** der **ACADEMIE MINERVA**, de **STADSWAAG** en de **TAFELS** en **BANKEN** in de Latijnsche Scholen, in 3 percelen.

De Voorwaarden van deze Besteding zullen van **VRIJDAG**, den 11den dezer, ter Stads Secretaris ter lezing liggen, en die van perceel no. 1 van **ZATURDAG** den 12den dezer, mede te **Nieuwe Schans**, ten Huize van den Logementhouder **H. SMIT**; — terwijl informatie te bekomen zijn bij den Stads Bouwmeester **D. H. BOSS.**

GRONINGEN, 7 Julij 1845.

Burgemeester en Wethouders: **H. DE RANITZ.**
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen, ten gevolge de door Zijne Majesteit verleende magtiging, ter kennis van de gegadigden, dat op **WOENSDAG** den 30sten dezer maand, des namiddags te 3 uren, in het Raadhuis, door den Heer Notaris **Mr. W. LAMAN TRIP**, resident te Groningen, in het openbaar ter verkoop zullen worden aangeboden: de aan de Stad Groningen toebehoorende **BEHUUZINGEN**, staande tusschen de Groote Markt en de Heerestraat, bewoond geweest door de Heeren **VAN GIFFEN** en **VAN MELSEN**; en zulks op de Voorwaarden, welke sedert de voorloopige aankondiging van den 25sten Junij l.l. ter Secretaris voor de Gegadigden ter lezing liggen; zullende de tijd, waarop de gemelde Behuizingen voor het Publiek ter bezigtiging zullen zijn opengesteld, nader worden bekend gemaakt; terwijl inmiddels degenen, die verlangen mogten dezelve vooraf te bezien, zich daartoe bij den Stads Bouwmeester kunnen aanmelden. Gedaan in het Raadhuis te Groningen den 10den Julij 1845.

Burgemeester en Wethouders: **H. DE RANITZ.**
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PATENTEN.
ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen roepen bij deze op:

1) De nagenoemde **PATENTPLIGTIGEN**, vermeld onder no. 37, 38, 39 en 40 van Tabel no. 14, gevoegd bij de Wet van den 21sten Mei 1819 (*Staatsblad* no. 34), als: **Slijters in Wijnen, Sterke Dranken, Likeuren, welke hunne Wijnen of andere Dranken in het klein, dat is, doorgaans niet minder dan 11 Flesschen (10 Kannen) verhoopen; zoo mede de Slijters van Bier, welke gewoonlijk niet meer dan twee Paten tevens uitslaan;**

Tappers, Wijnhuis-, Bierhuis-, en Kroeghouders, en zij, welke Fijne Likeuren in hunne Huizen of Winkel uitschenken; **Kroeghouders en Slijters van Dranken in het klein, welke zelve het geene grootere hoeveelheid dan van ééne Kan tevens inslaan;** **Koffijhuishouders, zoo mede Houders van Tuinen of Buitenhuisen, tot openbare uitspanning,**

die zich in de primitive Beschrijving van het dienstjaar 1844 ter bekoming van **PATENT** hebben aangegeven;

2) diegenen, die zich in de Beschrijving voor het 3de kwartaal van het dienstjaar 1844 ter bekoming van **PATENT** hebben aangegeven;

3) zij, die, als **MEDETEEKENENDE DEELGENOOTEN** van de bovengemelde Patentpligtigen, ook van een **PATENT** moeten zijn voorzien,

om hunne **PATENTEN** of **AFSCHRIFTEN** van de zelve van **MAANDAG**, den 4den tot en met **ZATURDAG**, den 9den Augustus aanstaande, telkens des voormiddags van 10 tot 1 uur, met opgave van de **Verpandingsletter** en het **Wommer** van hunne Woning, in persoon ter Stedelijke Secretaris te komen afhalen.

De eerstvermelde Patentpligtigen worden tevens herinnerd, dat bij art. 2 der Wet van den 24sten April 1843 (*Staatsblad* no. 16), onder anderen, is bepaald, dat aan hen het Patent niet zal worden afgegeven, en dat zij het daarbij uitgegroot Bedrijf niet zullen mogen uitoefenen, dan na de **AFSCHRIFT** van hunnen **AANSLAG** over het loopend dienstjaar en het **VERSCHULDIGDE** over het afgelopen dienstjaar ten volle te hebben voldaan; — *weshalve zij de kwitantie voor het verschuldigde over het verlopen dienstjaar, benevens de kwitantie van hetgeen door hen op hunnen aanslag van dit dienstjaar is betaald, zullen moeten vertoonen.*

Al de onafgehaalde **PATENTEN** of **AFSCHRIFTEN** van de zelve zullen, na verloop van laatstgenoemden dag, worden gesteld in handen van de **DEURWAARDERS** der Stedelijke Belastingen, ten einde door hen, in gevolge art. 1 van **Zr. Ms.** besluit van den 17den December 1820, aan de belastingen der belanghebbenden te worden bezorgd, onder geve van 10 centen; terwijl aan de zelve tevens voor ieder afschrift van een medeteekenenden Deelgenoot, wegens zegelgeld, zal moeten worden betaald 34 cent.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 8den Julij 1845.

Burgemeester en Wethouders: **H. DE RANITZ.**
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen maken bekend, dat door den Schuttersraad der Stad Groningen, bij inschrijving met besloten briefjes, zal worden aanbesteed:

De **LEVERING** van 70 **ONDEROFFICIERS SCHAKO'S** en **GARNITURES.**

De Modellen en Voorwaarden der Aanbesteding zullen van heden ter Stads Secretaris voorhanden zijn; terwijl de briefjes vóór of op Dingsdag den 22sten dezer maand aldaar moeten worden bezorgd.

GRONINGEN, 10 Julij 1845.

Burgemeester en Wethouders: **H. DE RANITZ.**
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.
FRANKFORT, 4 Julij.

De berichten uit Konstantinopel van den 18den Junij melden, dat de grootvorst **Konstantijn** van Rusland, de tweede zoon des Keizers, dien dag aldaar is aangekomen. De oorlogstoomboot **Bessarabie** heeft den grootvorst van Sebastopol derwaarts overgebracht. Dit is de eerste maal, dat een Russische prins de Turksche hoofdstad bezoekt. De omstandigheid, dat hij denzelfden naam draagt als de stichter der stad, vermeerdert nog het opzien, 't welk zijne komst aldaar baart.

— In den Libanon is eene soort van wapenstilstand tusschen de strijdende partijen gesloten. De Maronieten zijn in den laatsten tijd vreeselijk gehavend door hunne vijanden, de Drusen, welke laatsten, naar men meldt, niet alleen door de Turksche troepen in het openbaar, maar ook door de Engelschen in 't geheim ondersteund worden.

— De Maltheizer-orde is wederom in hare opkomst, en nu de Oostenrijksche aartsbischop **Frederik** er lid van is geworden, heeft zij eenen nieuwen verdediger gekregen, welken men meent, dat spoedig tot Grootmeester zal worden verheven. De ridders hebben aan de Sicilische regering aanvraag gedaan, om het eiland Ponza te mogen bezitten, hetwelk ten zuidwesten van Terracina eene goede, hoewel niet groote, haven heeft; aldaar willen zij eene quarantaine voor de geheele westelijke kust van Italië aanleggen. Men heeft de ridders aangemoedigd, om thans het zwaard tegen den slavenhandel te trekken.

— De Grieksche regering wil tegen de zeer vermeederende straatrovers een landstorm oprigten; zij heeft eene wet voorgedragen, waarbij alle ingezetenen van 20 tot 50 jaren, geestelijken en beambten uitgezonderd, verplicht worden, om op de oproeping van het gemeentebestuur tegen de roovers op te trekken; aan hen die in den strijd tegen de roovers gekwetst worden, en aan de betrekkingen der gesneuvelden wordt van staatswege verzorging toegezegd; ook worden hooge premii gesteld op het vangen of doodden van voorname roovers, en op het aanwijzen der schuilplaatsen.

Van den 6den. Het marktplek **Thuis**, aan den weg van Chur naar den Spügen gelegen, na Chur de welvarendste gemeente van Grauwubunderland, is Zondag, den 29sten Junij, in den namiddag, nagenoeg geheel afgebrand. Van de 122 huizen, die het telde, zijn slechts 4 blijven staan. Kerk en toren zijn mede vernield. Menschenlevens zijn er niet te betreuren, maar zeer vele personen zijn gekwetst. Men wil, dat de brand, door de onvoorzigtigheid van eenen postiljon, in den stal van het posthuis is ontstaan en door den hevigen wind, vóór men op redding bedacht kon zijn, aan de belendende gebouwen is medegedeeld.

— Dezer dagen is een, wegens zijne heftige ultramontaanse beginselen bekende, kapellaan, welke hier veel tweedragt stichtte en uit dien hoofde door de Regering gelast was, de stad te verlaten, doch welke weigerde, aan dezen last te voldoen en zich beriep op de bevelen zijner kerkelijke opperhoofden, — door de politie uit zijne woning geligt en, onder geleide van een paar gendarmes, in een rijtuig tot buiten het gebied der stad vervoerd.

— Volgens berichten uit Napels, van den 28sten Junij, heeft de lang verwachte uitbarsting van den Vesuvius een' aanvang genomen. Uit de spits van den kegel, die zich sedert eenigen tijd midden in den krater gevormd had, worden vlammen, asch en steenen opgeslingerd. Iets lager heeft de gloeiende lava zich eenen uittoeg gebaad.

— Te Kertsch is, in het laatst der vorige maand, de oudste veteraan van het Russisch leger, **Jessau Iwan Saporoschky**, overleden. Hij was in 1725, het sterfjaar van **Peter** den Groote, geboren, en leefde dus honderd en twintig jaren, van welke hij er achtien in Turksche gevangenschap en de laatste in de Krim doorbragt.

HANNOVER, 4 Julij.

Het zal voor u van geen gering belang zijn te vernemen, dat het veel ter sprake gebragte ontwerp tot eene Oostvriesche-Osnabrugse spoorweg-combinatie zoo even een' grooten stap voorwaarts heeft gedaan. De tot dit doel hier aanwezige afgevaardigden van het Oostvriesche en van het Osnabrugse genootschap, hebben namelijk gisteren niet slechts zich met elkander volkomen verstaan, maar ook hebben al hunne besluiten en verordeningen in zoo verre de bekrachtiging der regering bekomen, als daartoe de deelnemende gevolmagtigden van laatstgemelde, hunne toestemming hebben gegeven, derwijze, dat de hoogere ratificatie nog slechts om den vorm te verleen is. Het wezentlijke dezer onderhandeling bestaat daarin, dat tien heeren uit het Oostvriesche en Osnabrugse de concessie tot het aanleggen van een' actiën-spoorweg verworven hebben, van Emden over Leer en Papenburg naar Lingen, en van hier uit, in de eenen richting op den Rijn en Munster, in de andere over Osnabrug op Bünde, tot aansluiting aan den Keulen-Mindener spoorweg; dat verder in het benodigde aanleg-kapitaal van 7,200,000 Thlrs. de steden Emden en Leer met 1,150,000 Thlrs. hebben deel genomen, en de regering, bij het overnemen eener nagenoeg gelijke som, aan de particuliere actionnariissen de prioriteit zoodanigerwijze inruimt, dat zij (de regering) eerst dan op interessens aanspraak maakt, als de aandelen van eerstgemelden met 4 pCt. zullen verinterest worden. Bij de gunstige kansen voor de onderhavige spoorweg-ondernemingen is de concessie, verleend van wege de regering, volkomen gelijk te stellen met eene overneming der interest-guarantie; wel heeft men velerzijds berispt en betreurd, dat niet deze spoorweg, even als de andere, geheel op kosten en risico van den Staat zal aangelegd worden; maar als ook het leedwezen daarover, dat zulks niet geschied is, veel voor zich heeft, zoo kan men echter met tamelijke zekerheid beweren, dat de Stenden des lands zich niet tot het overnemen dezer spoorwegen zouden verstaan hebben. De volëindiging der hoofdtrigting van den spoorweg tot naar Munster hangt nog daarvan af, of de Pruisische regering den aanleg, voor zoo verre de spoorweg op haar terrein valt, op zich nemen zal. De daartoe met Pruisen aangeknoopte onderhandelingen geven daarop hoop. Het nuttige en het belangrijke van dezen spoorweg, in verband met de geprojecteerde herstelling en verwijding der Emden haven voor ons land en voor geheel Duitschland, behoeft niet verder te worden aangeduid. Het springt van zelf in het oog, en daarom wenschen wij der onderneming de spoedigste voltooiing toe.

GROOTBRITANNIJE.
LONDEN, 5 Julij.

Met de Westindische pakket zijn berichten uit Mexico van den 30sten Mei ontvangen, inhoudende, dat het voorstel van den President, om de onafhankelijkheid van Texas te erkennen, zoowel in het Huis der Vertegenwoordigers, als bij den Senaat, met eene groote meerderheid van stemmen, is aangenomen. — Hier vleit men zich steeds, dat het erkennen der onafhankelijkheid van Texas door Mexico het plan der inlijving in de Vereenigde-Staten zal vrijdellen.

— Uit Galway wordt gemeld, dat men aldaar veel bezorgdheid koesterde wegens het lot van een groot aantal visschers-pinken, die j.l. Vrijdag door eenen hevigen wind naar de zee waren gedreven, en waarvan men sedert niets had vernomen. Reeds zijn onderscheidene lijken in zee opgenomen; ook heeft men vele ledige pinken ontmoet, hetwelk de bezorgdheid doet toenemen. Men berekent, dat dien dag meer dan honderd visscherspinken de kust verlaten hebben, zijnde namelijk dit punt de plaats van bijeenkomst van al de visschers der west-kust van Ierland.

— Gisteren heeft op de groote markt van het graafschap Cavan eene talrijke vergadering plaats gehad van overheden, landeigenaars, R.-Catholijke en Protestantse geestelijken. Het doel dezer vergadering was, om middelen te beramen tot herstel van de rust in het graafschap, door eene opregte vereeniging te bewerken tusschen de R.-Catholijken en de Protestanten.

Onder andere besluiten, door de vergadering genomen, is bepaald, dat eene belooning zou worden uitgelooft, om den moordenaar te ontdekken van den heer **Booth**, en dat de vertegenwoordigers van het graafschap verzocht zouden worden, om aan het Parlement deszelfs droevigen toestand voor te stellen. De Protestantse bisschop en de R.-Catholijke bisschop van Kilmore woonden deze vergadering bij en hebben de roerendste woorden van vereeniging en verzoening uitgesproken. Men verwacht van deze vergadering de beste uitkomsten.

— Omtrent den brand te Quebec verneemt men de volgende nadere bijzonderheden: Het getal der vernielde huizen, algemeen op 1200 begroot, is, na geteld te zijn, bevonden 1636 te bedragen, zonder een aantal gebouwen mede te rekenen, die groote schade hebben geleden. Het getal der van huisdak ontbloote menschen, welke men tien per huis begroot (en er zijn onder de Kanadiërs en Ieren huisgezinnen van 25 à 30 personen), zou van 12,000 op 16,500 moeten gebragt worden. Het getal der dooden, aanvankelijk op 50 begroot, zal weldra, dit moet men vreezen, meer dan 100 belooopen. De voorstad **St. Roch** bevatte ongelukkiglijk een groot aantal huisgezinnen, die elken zomer van het land naar de stad verhuizen, om er arbeid te vinden, en die, alhier vriend noch maat hebbende, reeds in het begin van den brand kunnen omgekomen zijn, zonder dat er iemand van heeft kennis genomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Julij.

De Kamer der Gedeputeerden heeft eergisteren de begroting van ontvangsten aangenomen, nadat daarop verschillende amendementen waren voorgelagen en verworpen, onder anderen strekkende tot vermindering van het zegelregt der dagbladen, tot vermindering van de port der brieven, tot vermindering van de kosten van buitenlandsche paspoorten en tot de invoering eener nieuwe belasting op de honden. Heden hield de Kamer zith met onderscheidene petitiën bezig; hare werkzaamheden zijn thans geëindigd, en de zitting zal tegen den 20sten dezer maand gesloten worden, wanneer men meent, dat de Pairs hunnen arbeid ten einde zullen hebben gebragt. De tegenwoordige zitting is den 26sten December laatstleden geopend en zal dus bijna zeven maanden duren, binnen welken tijd de Gedeputeerden honderd zesenveertig openbare zittingen gehouden hebben, en tweënvierzig malen in de bureaux vergaderd zijn geweest.

— Het dagblad *la Presse* kondigt op zegelverdienenden toon aan, dat de zending van den heer **Rossi** naar het Hof van Rome met een' gelukkigen uitslag is bekrond. Het hoofd van de Orde der Jezuiten zou reeds aan alle huizen van dit genootschap, welke tegenwoordig in Frankrijk bestaan, berigt hebben, dat zij zich moeten onthouden, de noviciaten laten vertrekken en een' aanvang maken met den verkoop hunner onroerende goederen.

— De heer **Guizot** vertrekt niet naar de baden van Vichy vóór dat de Pairs-kamer het budget heeft aangenomen. Hij wil tegenwoordig zijn voor het geval, dat de onontbindbare Kamer eenige inlichting zou mogen vragen nopens de buitenlandsche staatkunde.

Men rekent veel op de werking van de baden van Vichy, om den heer **Guizot** den eetlust te doen terug krijgen, die niet weder bij hem wil ontstaan. Overigens zijn de geneesheeren ten zijnen opzichte nog niet van oordeel veranderd en zij blijven voortdurend verklaren, dat het hem onmogelijk zal wezen aan het bestuur te blijven, ten zij hij zijne gezondheid geheel zou willen ondermijnen.

— De minister van oorlog heeft een besluit genomen omtrent de 17 leerlingen der polytechnische school, die in het afgelopen jaar waren verwijderd. Zij zijn tot de examina toegelaten en hunne straf zal daarin bestaan, dat zij in hunne carrière één jaar ten achteren zullen zijn.

— Uit de aan het departement van marine ontvangene opgaven blijkt, dat, van den 1sten Januarij tot den 31sten December 1844, in de Fransche koloniën 1,683 slaven vrij zijn gemaakt. Sedert 1830 tot en met 1844 zijn in die koloniën 43,742 slaven vrij verklaard, waaronder echter omstreeks 22,000 zijn, waarvan het slechts gold de regularisatie van de vóór 1830 verleende vrijheid.

— Naar men verneemt, is het bewind van Frankrijk voornemens, om al de punten, welke nog op de kust van Nieuw Zeeland door Fransche onderdanen bewoond worden, en onder Fransche bescherming staan, te ontruimen.

— Het laatste nummer van den **Akbar** meldt, dat bij den voornaamsten boekhandelaar te Algiers alle boekwerken van Belgischen nadruk zijn gestempeld. Voortaan zullen de werken van dien oorsprong niet meer mogen worden verkocht, en zullen degene, die niet gestempeld zijn, worden in beslag genomen. — Het schijnt, dat reeds sedert lang de Belgische drukpers de Afrikaansche bezittingen van de werken, die eenigen naam hadden, voorzag.

— Uit een proces, te Hanburg gevoerd, blijkt, dat de emir **Abdel-Kader** aan een handelshuis aldaar de levering van eene groote hoeveelheid kriegsbehoefden had opgegeven.

Van den 6den. De Pauselijke nunciüs te Parijs heeft het officiële berigt ontvangen van het tot stand brengen der door den heer **Rossi** te Rome betrekkelijk de Jezuiten aangeknoopte onderhandelingen.

De hr. **Rossi** wordt door het Hof met groot verlangen te Parijs verwacht. Hem is bevel gezonden, zoo spoedig mogelijk herwaarts terug te keeren. Men hoopt hem in den loop dezer week hier terug te zien.

De gisteren door ons gegeven tijding van het volkomen gelukken der zending van den heer Rossi te Rome wordt thans door den *Moniteur Universel* medegedeeld. De opheffing van de huizen der Jezuïten in Frankrijk is eene daadzaak. Deze inwilliging van den Paus schijnt alle dagbladen, van welke kleur zij wezen mogen, verbaast te hebben. De ministeriële bladen schrijven de eer daarvan geheel en al toe aan de bekwaamheid van den heer Rossi. De bladen der oppositie wenschen zich geluk met de uitkomst, terwijl de legitimistische drukpers geheel ter neder geslagen schijnt door dezen hun door den Pauselijken Stoel toegebragten slag.

De *Constitutionnel* verheugt zich over den uitslag der onderhandelingen van den heer Rossi. Hij hoopt, dat de maatregel getrouw zal worden ten uitvoer gelegd, en Frankrijk niet met geseculariseerde Jezuïten zal worden bevolkt, en hij besluit niet te zeggen: Hoe het zij, ziedaar nu de sociëteit der Jezuïten uit Frankrijk verdreven. Wij wenschen, dat zij er nooit weder inkomen!

Terwijl te Parijs de timmerlieden deels vrijwillig, deels door hunne ambachtsgezellen gedwongen den arbeid staakten, om daardoor hunne bazen te noodzaken, hun hoogere loonen toe te staan, vielen onder de verschillende handwerkers te Nantes op de straten bloedige gevechten voor. Zij hadden echter met den tegenwoordigen toestand der maatschappij weinig te maken, in tegendeel klom de bewegreden daarvan tot in de grijze oudheid op. Men streed namelijk over het punt, welke der ambachten, al dan niet, deel gehad hadden aan den bouw van den tempel Salomons. Eindelijk zijn niet alleen de dienaren der politie, maar zelfs de troepen tusschen beide moeten komen, om aan deze geschiedkundige geschillen een einde te maken. Van de gevangenen zijn sommige tot vier, andere tot driemaandelijksche of ook kortere gevangenisstraf veroordeeld.

Het volgende zonderlinge geval is in het laatst van Juni bij Reims gebeurd: Iemand was bezig in de rivier (waarschijnlijk de Vesle), digt boven de waterraderen eener fabriek, met het werpnet te vissen. Weinige stappen van hem af speelde zijn zoontje in eene schuit. Plotseling valt het kind in den diepen en snel vlietenden stroom. De radeloze vader, die niet zwemmen kan, ziet zijn kind naar het raderwerk drijven, dat deszelfs ligchaam binten weinige oogenblikken verbrijzelen moet, zonder dat er tijd of middelen schijnen te zijn, om het te redden; doch, als door eene ingeving getroffen, grijpt hij zijn net en werpt het met de kracht der wanhoop naar de plaats, waar zijn kind tusschen dood en leven dobbert. De ronde schijf van het netwerk valt gelukkig over hetzelfde heen, en hoezeer het door de eigenaardige werking van het net voor een oogenblik zinkt, heeft de vader het geluk den knaap levend en behouden naar boven te halen.

Voor het hof van assises van het departement de l'Ar-dèche hebben dezer dagen te regt gestaan drie priesters, beschuldigd van wederrechtelijke opsluiting van een veertienjarig Protestantsch meisje in onderscheidene kloosters met het doel, om haar tot het R.-Catholijke geloof te bekeeren. Het openbaar ministerie concludeerde tot de schuldigverklaring, doch de zaak, gelijk die op de openbare terechtzitting werd behandeld, was niet duidelijk, en de drie geestelijken, door de jury niet-schuldig verklaard, werden door het hof vrijgesproken.

Uit Zurich wordt geschreven, dat doctor Steiger aanstalten maakt, om met zijn gezin naar Noord-Amerika over te steken. Het verzoek tot zijne uitlevering, door Lucern aan Bern, Zurich en Thurgau gerigt, heeft hem welligt tot het nemen van dit besluit uitgelokt.

Van den 7den. Men verzekert, dat terstond na de terugkomst van de heeren Guizot en Duchatel, te Parijs eene soort van prefecten-congres zal worden gehouden. De bestuurders onzer voornaamste departementen zullen naar de hoofdstad komen om te confereren over de gesteldheid hunner departementen.

Aan de wetgevende kamers, aan de akademie van wetenschappen en aan de ministers, is door een ingenieur hier te Parijs, den heer P. A. Colin, in allen ernst een plan ingezonden tot het over land en over zee aanleggen van een lijnen spoorweg van Parijs naar Peking. De weg eenmaal bruikbaar zijnde, zou men voor de heen en ook voor de te huisreis veertien dagen noodig hebben; de kosten zouden het bagateltje van 372,325,000 francs belopen. Dat het plan in gezonden is, is stellig, maar eene geheel andere vraag is het, of, hetzij de kamers, hetzij de akademie, hetzij de ministers, het een onderzoek waardig zullen achten.

De schadevergoeding voor den heer Pritchard is voor goed vastgesteld; de schatstift heeft dezer dagen drie wissels betaald, waarvan de eene groot 5000 fr. en twee ieder van 10,000 fr., welke van de Kaap de Goede Hoop getrokken waren door den gewezen zendeling op Otaheite. Deze wijze van betaling was hem door het Fransche ministerie aangeboden. Deze wissels waren hem gediscoonteerd door het huis George-Greg, aan de Kaapstad, voor welks rekening zij te Parijs zijn ingekasseerd.

Men schrijft uit Madrid den 1 dezer, hetgeen volgt: In het dagblad *El Castellano* leest men:

Dezer dagen uit Londen alhier aangekomen reiziger verhaalt, dat hij te Londen met Don Baldomero Espartero het middagmaal heeft gebruikt, en dat deze hem opgedragen had, om in zijnen naam de nationale garde van Madrid te omhelzen. Alle avonden ziet men dezen persoon, in een van de koffijhuizen der hoofdstad, zich van dezen hem door Espartero opgedragen last kwijten en de leden der nationale garde omhelzen, naar gelang zij in het koffijhuis verschijnen.

BELGIE.

BRUSSEL, 7 Juli.

Gisteren is een stoute diefstal gepleegd gedurende eene der vertooningen van klein Duimpje. Terwijl de dwerg op de daartoe ingerigte tafel danste, werd uit eene doos, welke naast hem stond, en waarin hij de door van onderscheidene voornamen personaadjen ontvangene geschenken bewaarde, eene kostbare doekspeld met smaragd en briljanten ontstolen.

Het stedelijk bestuur van Gent heeft eene intekening geopend met het doel, om aan van Artevelde op een der pleinen dier stad een standbeeld op te rigten.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 6 Juli.

H. M. de Koningin is gisteren namiddag omstreeks 1 uur naar Soestdijk vertrokken. Hoogstdezelve in per extra spoor-trein kwartier voor twee uren te Amsterdam aangekomen, en heeft, na een oogenblik toevens, de reis langs de Rijnspoorweg vervolgd.

De minister van financiën heeft ter kennis van het algemeen gebragt, dat er thans ook gelegenheid is, om zes ma-len in de week van hier over Ostende-brieven naar Engeland te verzenden of langs dezelfde den weg in dit Rijk uit Engeland te ontvangen, doch alleen voor de brieven, waaromtrent dit bepaaldelijk door eene duidelijke aanwijzing op het adres van de zijde der afzenders verlangd wordt. Deze brieven zullen voorts, in tegenoverstelling van die, welke langs den regtsreekschen weg verzonden worden, in beide landen aan eene gedwongene frankering over een gedeelte van den afstand onderworpen zijn.

Men verneemt, dat door het stedelijk bestuur dezer stad als lokaal voor de commissie tot afnemend der examina, ter toelating bij de academische lessen, bedoeld bij Koninklijk besluit van den 23sten Mei l.l. (*Staatsblad* no 25), is aangewezen de groote zaal in het gebouw der tentoonstellingen aan den Boschkant alhier.

Op den 30sten Juni, den laatsen dag van het academiejaar, had aan de koninklijke academie te Delft wederom het openlijk examen plaats der doctoren in de regten, die zich aldaar door de studie der taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indië hadden voorbereid, om als koloniale ambtenaren der eerste klasse te kunnen optreden.

Het examen werd afgenomen ten overstaan van eene door den minister van binnenlandsche zaken benoemde commissie, waaraan was toegevoegd de heer D. Lening, vroeger predikant te Batavia, thans te Zeist; terwijl ook nu weder de minister

van koloniën zelf zijne bijzondere belangstelling toonde, door, vergezeld van den heer staatsraad van der Vinne, het examen bij te wonen.

Het examen liep over de Javaansche en Maleische talen, de land- en volkenkunde van Nederlandsch Indië, het Mahomedaansche regt en de Javaansche wetten en instellingen. De heeren mrs. R. A. Eekhout en L. T. J. Verenot gaven in al deze vakken allezins voldoende bewijzen van welbestede vlijt en gelukkige vorderingen, zoodat hun, na den afloop van het examen, te kennen gegeven werd, dat hetzelfde aan de commissie voldaan had, en dat hun, ten bewijze daarvan, het academisch diploma in forma zou worden uitgereikt.

De hulpmiddelen van onderwijs in de bovengenoemde vakken zijn in het jongst verlopen jaar aanmerkelijk vermeerderd.

Bijzondere opmerking verdient daaronder het door den leeraar Meursinge bewerkt en uitgegeven *Handboek van het Mahomedaansche regt, in de Maleische taal*. Het handschrift van een door den heer J. F. C. Gerische zamengesteld Javaansch woordenboek, waarvan in het vorige jaar bij gelijke gelegenheid melding gemaakt werd, is reeds voor een groot gedeelte ontvangen en door den hoogleeraar Boorda voor de uitgave bewerkt, zoodat thans met den druk een aanvang gemaakt kan worden.

Volgens ontvangene berigten, wordt ook het uitvoerig Javaansch woordenboek van de heeren Winter en Wilkens te Soerakarta met ijver voortgezet. De bibliotheek is met onderscheidene nieuwe Javaansche handschriften verrijkt, als ook met eene verzameling van schetsen en teekeningen der merkwaardige op Java bestaande monumenten van vroegere beschaving en goudsdiest, vervaardigd door wijlen den schilder Sieburgh.

Van den 8sten. Donderdag 11. is eene deputatie uit de provinciale staten van Zuid-Holland bij Z. M. toegelaten, om aan den Koning, namens die Staten, de verzekering van hunnen eerbied en hunne verknogtheid aan te bieden.

ROTTERDAM, 8 Juli.

Nadat wij gisteren eenen buitengewoon heeten dag hadden gehad, borst heden in den vroege morgen, omstreeks 3 uren, boven deze stad en omstreken een hevige onweeder uit, dat zich, na een weinig bedaard te zijn, te half zeven met des te meer hevigheid hervatte. Naar men verneemt, moet hetzelfde zich vooral ontlast hebben boven Delft, en zou de bliksem op drie plaatsen brand hebben verwekt, namelijk in den kerktoeren te Nootdorp, in eenen molen onder de gemeente Pijnacker, en in de glasblazerij even buiten Delft.

Laastleden Zondag was de toevloed van vreemdelingen te Arnhem weder zoo groot, dat een buitengewone spoor-trein des avonds van daar heeft moeten ontboden worden, om de bezoekers van Driebergen naar Utrecht en Amsterdam terug te voeren, daar, van Arnhem af, al de plaatsen in de rijtuigen van den gewonen trein bezet waren. Een hevige onweeder, van zware hagelbuijen vergezeld, was voor de ontelbare wandelaars op de schoone landgoederen tusschen Heesum en Dieren zeer teleurstellend.

ZWOLLE, 7 Juli.

Tot een blijk, hoe groote opofferingen men in Noord-Holland voor goede wegen bereid is te doen, strekke, dat het polderbestuur van Wognum en Wadwij eene som van f 25,000, het gemeente-bestuur aldaar f 5,000 en Spanbroek f 12,000 besteden, tot verbetering der wegen in die gemeenten.

Van den 9den. Onder het afdrucken onzer Courant krijgen wij het treurig bericht, dat de graaf J. H. van Rechteren, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal en oud-gouverneur dezer provincie, heden nacht, omstreeks drie uren, na eene ongesteldheid van weinige dagen, die eerst 24 uren vóór zijnen dood verontrustend werd, en een plotselinge keer schijnt genomen te hebben, op zijn buitenverblijf Yssel-vliet, is overleden.

(Overijssel.)

NIJMEGEN, 7 Juli.

In den namiddag van gisteren paktten zich aan den Oostelijken horizon, bij eene drukkende zonnearmte, dreigende onweerswolken op elkander, en dreeven in weinige minuten, niettegenstaande de wind uit het Zuidwesten woei, tot boven deze stad en hare omstreken, vergezeld van eenen ratelenden donder, die zich spoedig in zware stortregens en hagelslag, welke zich door buitengewone grootte onderscheidde, oploste, hetgeen ten gevolge heeft gehad, dat op vele plaatsen en voornamelijk in Overbetuwe en een gedeelte van de landen tusschen Maas en Waal, dooe het vernielen van den tabak en de boekweit, de hoop des landmans op eenen rijken cogst van die producten verijdeld werd.

MIDDELBURG, 7 Juli.

Wij vernemen, dat de Staten dezer provincie, in hunne bijeenkomst van eergisteren, een eerbiedig adres aan Z. M. den Koning hebben gevoterd, tot het nemen der vereischte beschikkingen voor de verzevenlijking der twee bij de Hooge Regering ahangende ontwerpen, te weten de spoorbaan van Middelburg over Zuidbeveland, Tholen, door Noord-Brabant en Limburg naar de Duitsehe grenzen, en de verbinding der eilanden Walcheren en Zuidbeveland door de digting van het Sloe, met de daarmede in betrekking staande daarstelling van een kanaal door Walcheren en de verbetering der Middelburgsche haven.

ASSEN, 7 Juli.

In de vergadering van de provinciale Staten van dit gewest, van den 3den Juli j.l., is behandeld het adres van den heer aarts-priester van Salland en Drenthe, hetwelk reeds ten vorigen jare was ingedend, doch toen na het sluiten der vergadering was ingekomen, en waarin geklaagd wordt, dat op de openbare lagere scholen in dit gewest, in strijd met de grondwet, godsdienstig leerstellig onderwijs zoude worden gegeven, met verzoek, dat de grondwettelijke bepalingen dien-aangaande door de Staten mogten worden gehandhaafd. Hierop is besloten, uit overweging, dat na gedaan onderzoek het was gebleken, dat op geene lagere school in deze provincie godsdienstig leerstellig onderwijs werd gegeven en in het adres geene bepaalde school werd aangeduid, aan het adres geen gevolg te geven, met opmerking aan den adressant, dat, wanneer hij een bepaalden grond tot klage mogt hebben, alsdan, ter bekoming van voorziening, de weg, aangewezen bij het Kon. besluit van den 2den Januarij 1842, voor hem openstond.

GRONINGEN, 10 Juli.

L.l. Donderdag en Maandag heeft de hitte alhier eene buitengewone hoogte bereikt. Op goed geplaatste thermometers in den Landhuishoudkundigen tuin alhier teekende de thermometer Donderdag, den 3den dezer, 's namiddags te 2 uren, 87° Fahr., en Maandag, den 7den dezer, 's namiddags te 2 uren, 91½° Fahr. Meer dan eens is de hitte dit jaar reeds grooter geweest dan in 1844: toen was de warmste dag 85° Fahr. Wij vernemen, dat door de hitte van j.l. Maandag onderscheidene boerenarbeiders, welke op het land werkzaam waren, bewusteloos neergevallen zijn en dat velen het werk hebben moeten staken. Bij Adorp is dien dag een der arbeiders van den landbouwer HENDRIK ALBERTS BRAKEL, met name PIETER DREWES VAN DELDEN, daaronder bezweken, zoodat men hem levenloos op het land heeft gevonden. Te Wetsing en Sauwert moet die hitte insgelijks den dood van een boerenarbeider, die op het land bezig was geweest, veroorzaakt hebben. De bode van de Pekela op Winschoten, ABRAHAM WESTERS, is in de nabijheid van laatstgenoemde plaats bewusteloos neergevallen en, spoedig nadat men hem gevonden had, overleden. Ook verkeert een der postboden van Groningen op Delfzijl thans nog in een gevaarlijken toestand, ten gevolge der hitte, welke Donderdag geheerscht heeft, terwijl dien dag ook een der arbeiders van H. L. NIEUWENHUIS, te Godlinze, zoodanig door de hitte werd angetast, dat hij reeds des nachts is overleden. Gelukkig was die hitte van korten duur; want reeds Dingsdag-morgen was het weder merkkelijk bekoeld en hadden wij dien dag tot op heden, bij gedurig betrokken lucht, afwisselend een milden en verfrisschenden regen.

Doet zich in deze Stad, bij hare in niet onaanzienlijken getale, in alle deelen aanwezige diepen niet zelden de omstandigheid voor, dat er kinderen in het water geraken, telkens bijna heeft men bij dusdanige gevallen gelegenheid, om zoowel de belangelooze pogingen tot redding als den moed, trots het dikwijls daaraan verboden gevaar, toe te

juichen en met den besten uitslag te zien bekroonen.

Dingsdag namiddag tusschen 3 en 4 uren waren bij den Rijk in 't Jatsboog eenige kleine kinderen op hunne wijze bezig met vissen. Een derzelven, het zoontje van P. WEGENAR, oud 8 jaren, verliest zijn evenwigt en stort zoodoende in den stroom. Ettelijke mensen kwamen toeschieten en waren bedacht, om redmiddelen aan te brengen, toen het ongeluk bemerkte werd door M. GROENEVELD, in dienst bij den steenkooper VETTER. Zich dadelijk in het water werpende, heeft hij het geluk het knaapje te bereiken en behouden aan wal te brengen.

Eene talrijke menigte menschen was gisteren namiddag bijeengetroefd aan de oostzijde bij den Apoofthoog op de mare, dat er een kind in het water was gevallen. Met verwijfelden angst liepen velen, om haken en andere reddingsmiddelen aan te brengen. Op hetzelfde oogenblik komt hier voorbij HARMANNUS GERARDUS DOPHEIDE, koopman op Munnikenholm. Niet zoodra heeft hij de oorzaak van dezen samenloop van menschen vernomen, of hij baant zich een weg door de beangste toeschouwers en werpt zich van den hoogen wal in den vloed. Hoewel nauwelijks konnende zwemmen, heeft hij echter het geluk, den zinkenden knaap weder boven te brengen en alsnog levende aan verder hulp aanbrenghenden te kunnen overgeven. De drenkeling bleef later te zijn het zoontje van den turfschipper G. L. SMIT, oud 7 jaren.

Nog vernemen wij heden, dat ook Maandag j.l. een kind gewisselijk den dood in het water zoude gevonden hebben indien niet nog tijdig genoeg het ongeval ware bemerkte. Twee kinderen van den kleermaker F. DE BÜCHNER, aan het Martini kerkhof alhier, waren spelende aan den Tur-singel alhier. Een derzelven, een jongetje van 5 jaren, geraakt bij zijn spel in het diep. Het hulpgeschrei van het oudere knaapje wordt gehoord door den turfschipper K. WALLINGA, een reeds bejaard man. Dadelijk tot hulpbetoon gereed, mogt het hem echter niet gelukken, de knaap, bij zijne eerste poging daartoe, terstond te redden, daar deze hem ontglipt en nu zelfs onder een schip geraakt. Zijne inspanning verdubbeldende, grijpt hij nogtan nu den drenkeling en levende kan hij de beide kinderen in de armen der doodelijk ontstelde ouders terug geven.

Dat toch, door deze vernieuwde ongevallen geleerd, ho weinige kinderen aan zich zelve kunnen worden overgelaten de ouders tot verdubbelde waakzaamheid mogen worden aan-gespoord!

De namen der Schrijvers van Artikelen in dagbladen onder vertrouwen op geheimhouding geplaatst, mogen nimmer worden bekend gemaakt. Zulke geheimen zijn onschendbaar.

Waar dit beginsel niet heilig opgevolgd wordt, kan geen Courant, geen Tijdschrift, zelfs geen *Gids* of *Tijdsgevoel*, of den duur blijven bestaan — verdient geene Courant eenig ver-trouwen; zoude men in ons Land, waar private meeningen bedoelingen en belangen volksgeest en burgerzin bestendig onderdrukken, niet vrij kunnen schrijven. 't Is waar, naam-loosheid of pseudoniemiteit leiden tot veelvuldige verkeerdheden en afwalingen; doch behalve dat deze, zoo lang de menschen zondaren zijn of aan hartstogten onderhevig, onaf-scheidelijk aan het begrip van vrijheid zijn verbonden, de Wet daar, voor welke men verantwoordelijk blijft.

Een Uitgever of eene Redactie moet weten, wat hij op zich neemt, wien hij vertrouwt; maar heeft hij eenmaal geheimhouding toegezegd, dan wordt hij een verrader, zo hij deze schendt, en handelt hij niet minder onzedelijk dan zij, die bij Art. 378 van het Strafwetboek worden op-genoemd en bedoeld.

Nog dringender wordt die pligt, wanneer men weet, dat er niets onbeproefd wordt gelaten, of zal worden gelaten, „schoon men thans meer dan ooit overtuigd is, dat het doo-geenszins alle, allerminst slechte, middelen kan heiligen, om de inzenders van eenig Artikel te ontdekken: wanneer men meent, dat deze daardoor misschien voor hun leven zullen moeten boeten voor hetgene zij zich, zonder eenig boos opzet, om een bijzonder persoon, als zoodanig, te beledigen, noch met enig doel, om de keuze eener anderen te bevorderen, hebben veroorloofd, naar het sommigen schijnt, jegens iemand, die het groote geluk heeft vele veelvermogenende vrienden te bezitten, welke een gesloten geheel vormen, doch die tevens zich als verbitterde vijanden betoonen van hen, die zij te regt of ten onregte als den vijand huns vriends beschouwen.

De overtuiging van de heiligheid van dat beginsel zal dan ook en den Uitgever en hem, aan wiens naam een persoon men zich, op eene hatelijke wijze, zoo lang van schijnt te willen klemmen, tot hij hun de namen der in-zenders zal hebben uitgeleverd, levenslang weerhouden, zulke te doen.

Uit de belangrijke redevoering van den Minister van Bin-nenlandsche Zaken, gehouden over het wets-ontwerp betrek-kend de uitoefening der verschillende takken der geneeskunst, te vinden in de Staatscourant van den 8sten Juli l.l., nemen wij het volgende over:

Laat mij in korte trekken aantoonen, wat de Regering met het hooger onderwijs in het algemeen op het oog heeft. Ik zal dus doende met een beantwoorden het bezwaar, dat dit wets-ontwerp, juist omdat daarin het punt omtrent het academisch onderwijs niet geregeld wordt, nog niet rijp is ter behandeling.

De gebreken, die men in het hooger onderwijs, zoo als hetzelve bij het orgaan besluit van den 2den Augustus 1816, no. 14, was ingerigt, ontwaard had, en de verschillende gevoelens omtrent de wijzigingen, die daarin gemaakt zouden moeten worden, bewogen de Regering tot het bijeenroepen eener commissie ter raadpleging over sommige punten be-treffende het hooger onderwijs.

Die commissie, ingesteld bij Koninklijk besluit van den 13den April 1828, no. 100, bragt op de haar in overweging gevege-punten een zeer volumineus rapport uit, hetwelk in 1830 ter Algemeene Lands-drukkerij gedrukt is. De toenmalige tijds-omstandigheden waren oorzaak, dat aan hetzelve destijds ge-en nederhand gevolg werd gegeven.

Later werd de aandacht weder op dit onderwerp gevestigd en men begreep uit den aard der zaak en ook naar aanleiding van de volgorde der aan gemelde commissie voorgestelde vrag-gen, een aanvang te moeten maken met de verbeteringen van de Latijnsche scholen, die volgens het Koninklijk besluit van 1815 beschouwd moeten worden als de eerste trap van het hoo-ger onderwijs.

Gebruik makende van de denkbeelden door meergemelde commissie geopperd, leidde men het daarheen, dat allengs in verschillende steden, die daartoe de noodige middelen konden verstrekken, de Latijnsche scholen beter werden ingerigt en zoodanig uitgebreid, dat zij tevens konden dienst-baar zijn ter opleiding van hen, die, hoewel zich niet voor den geleerden stand bestemmende, echter eene loopbaan wil-den inslaan, waartoe meerdere beschaaftheid en kennis vere-eischt worden, dan men op de lagere scholen of op de veelal minder doelmatig ingerigte instituten van zoogenoemd mid-delbaar onderwijs kan verkrijgen. Aan de in diervoorege-beter ingerigte Latijnsche scholen werd meer bepaaldelijk de titel van *gymnasia* toegekend.

Zoo doende stelde men zich ten oogmerk, eensdeels de proef te nemen, in hoeverre men aan de Latijnsche scholen de gezegde uitbreiding konde geven, zonder daardoor (het-welk door velen gevreesd werd) het aanleeren van de kla-rsiek talen te schaden, anderdeels om, voor zooveel de proef mogt gelukken, de reeds daargestelde gymnasia en doen dienen tot model-scholen, waarnaar men zich in al-lengs verbeteren der overige Latijnsche scholen zoude kun-nen rigten.

Deze proef is volkomen gelukt; reeds zijn verscheidene Latijnsche scholen in meerdere of mindere mate volgens den plan verbeterd. Aan het hoofd van dezelve mogen nu reeds de gymnasia te 's Gravenhage en te Rotterdam als wezenlijke model-scholen genoemd worden. Andere, gelijk bijv. te Arnhem, beloven het beste.

Intusschen was er een tweede punt, dat al verder verbetering van het hooger onderwijs moest leiden en waar

over de meergemelde commissie ook reeds haar gevoelen had ontwikkeld, namelijk, het nemen van maatregelen, om zich te verzekeren, dat niemand, dan behoorlijk voorbereid voor de academische lessen, tot de hogescholen of athenaeën zoude worden toegelaten. De menigvuldige klagen, dat zoo vele jongelieden, hoewel zeer gebrekkig voor de hogere studien uitgerust, tot de hogescholen worden toegelaten, hadden dan ook reeds gewijzigde verordeningen op die admisse doen ontwerpen; doch verschillende moeilijkheden, zoo als de meerdere uitgaven, die uit zoodanige verordeningen zouden voortvloeijen, en de herhaaldelijk plaats gehad hebbende verandering, zoo van hoofden van het departement van binnenlandsche zaken, als van de chefs der afdeeling, waarbij de zaak behandeld werd, waren oorzaak, dat, toen ik het bestuur van het departement van binnenlandsche zaken aanvaardde, aan dit onderwerp nog geen dadelijk gevolg was gegeven.

De overtuiging, dat eene afdoende voorziening ten deze al meer en meer noodzakelijk wordt, heeft mij bewogen, om de zaak niet langer uit te stellen, en ik heb dan ook reeds in April van het vorige jaar aan Zijne Majesteit een ontwerp van besluit aangeboden, hetwelk aanleiding gegeven heeft tot het uitbrengen van meerdere rapporten, zoo door den Raad van State als door mijn departement. Dat ontwerp van besluit berust geheel op de gronden, in der tijd door meergemelde commissie voorgesteld, namelijk, dat al degenen, welke de lessen der hogescholen of athenaeën verlangen te volgen, zonder onderscheid, of zij de gymnasiën of Latijnsche scholen ten einde toe doorloopen, dan wel dezelfde vroeger verlaten, of ook buiten dezelfde hun onderwijs ontvangen hebben, aan een naauwgezet en gestreng examen onderworpen worden; tot het afnemen van welk examen eene jaarlijksche commissie wordt ingesteld, in welke wel hoogleraren der verschillende inrigtingen van hooger onderwijs benoemd kunnen worden, maar die van al de hogescholen als zoodanig geheel afgescheiden en onafhankelijk zal zijn, terwijl het door deze commissie af te geven noodige getuigschrift alleen het regt zal geven aan den houder, om als student te worden ingeschreven.

Ik heb vermeerend zoodanig besluit te moeten voorstaan: 1) omdat ik de overtuiging heb, dat alle verbetering van het hooger onderwijs uit den aard der zake van onderop moet worden aangevangen. Het gymnasiaal onderwijs (de eerste trap van het hooger onderwijs) op zich zelf is reeds verbeterd. Men weet door de genomen proeven, hoe het kan en moet ingericht worden. De wijzigingen in de verordeningen van het besluit van 1815 zijn wel is waar almede slechts bij wijze van proefneming voor die bepaalde inrigtingen vastgesteld, maar de doelmatigheid door de ondervinding thans bewezen zijnde, zal men die gewijzigde verordeningen gemakkeijk voor al de gymnasiën kunnen vaststellen bij eene algemeene revisie van het organiek besluit. Welke wijzigingen men verder ook in de verordeningen op het hooger onderwijs zal willen maken, moet er toch in de eerste plaats gezorgd worden, dat de studenten behoorlijk uitgerust zijn, om de academische lessen te kunnen volgen en zich die ten nutte te maken;

2) omdat de voorgestelde maatregel, hoewel de eerste schakel uitmakende van al de verbeteringen, die men verder in het hooger onderwijs zal willen brengen, echter een op zich zelf staand geheel omvat, vermits dezelfde slechts ten doel heeft, om zich te verzekeren van de resultaten der volbrachte studien, die aan het academisch onderwijs moeten voortgaan.

Het eenige punt, dat eenigzins meer rechtstreeks in verband zou kunnen staan met de verdere wijzigingen, die men voor de hogescholen op het oog schijnt te hebben, is dat van het overbrengen van de propaedeutische studien van de hogescholen op de gymnasiën; maar wanneer men daartoe over wil gaan, dan zal er in het aangeboden besluit slechts eene verandering noodig zijn in de verordening, waarbij bepaald wordt, over welke vakken en tot welke hoogte het examen tot admisse moet loopen; al het overige, de geheele inrigting van het toelatings-examen door de jaarlijksche staatscommissie, zal kunnen blijven.

Zietdaar, wat tot hiertoe ter verbetering van het hooger onderwijs ondernomen werd. Om verdere verbeteringen in overweging te nemen, moet het lot van het concept-besluit, waarvan hierboven de rede is, beslist zijn, en voornamelijk, welk lot zal te beurt vallen aan de onderhavige voordragt van wet op de uitoefening der takken van geneeskunst. Naast het voornemen, om betere waarborgen te geven, dat de studenten beter voorbereid naar de hogeschool gaan, en bij den wensch, om voortaan geene graden dan na strenge examens te doen toekennen, zal de verplichting tot het bijwonen van deze en gene collegiën gewijzigd en mitadien een meer vrije loop aan de studien kunnen worden gegeven.

Maar men vermeent, althans eenigen vermeenen, dat eene wijziging der verordeningen omtrent het onderwijs, bepaaldelijk mede met het onderhavig ontwerp voor de verschillende takken der geneeskunst, had behooren vooraf te gaan.

Ik meen met grond te mogen vragen, hoe men dit kan beweren? Moet men dan niet eerst weten, welk doel men te bereiken heeft, vóór dat men de middelen kan beramen, om tot dat doel te geraken?

Wat de Latijnsche scholen aangaat, is het doel, om bekwaame studenten te vormen. Men weet, welke kundigheden thans vereischt worden bij een aankomenden student, en men heeft zich dus daarnaar kunnen rigten. Vordert men later meer in den aankomenden student; worden de propaedeutische studien bij de hogescholen afgeschaft, of veranderen zij van aard, dan wordt het doel van de gymnasiën veranderd, en dan zal, zoo als vroeger reeds gezegd is, toch ook het besluit, waarvan hierboven de rede was, wederom eenigzins moeten worden gewijzigd.

Berigten en Mededeelingen betrekkelijk de Landhuishoudkunde.

Hoewel het Tijdschrift voor Nijverheid thans algemeener verspreid is dan vroeger, daar elk lid van eenig Departement der Maatschappij van Nijverheid, waarvan het hoofdbestuur te Haarlem gevestigd is, genoemd Tijdschrift geregeld ten geschenke ontvangt, hebben wij echter gemeend, eenige der in hetzelfde voorkomende Berigten en Mededeelingen, die vooral in de provincie Groningen meer of min van toepassing kunnen zijn, even als wij vroeger deden, te moeten overnemen, en wel thans uit deel IX, stuk 1 van dat Tijdschrift (voor 1845).

1. Turf als strooimiddel.

Het is wél bekend, dat men veel van den turf kan trekken, door den turfmoel tot het losmaken van voor boomegeen was al te zwaren kleigrond aan te wenden. Men gebruikt veenschachte gronden ook wel tot onderstrooijing van het vee (1). Wegens de algemeenheid dezer stof in ons Vaderland, kwam het mij niet onbelangrijk voor, de volgende mededeelingen hieromtrent uit BEYER'S *Allgemeine Zeitung*, 1844, B. 65-66 en S. 236, eenigzins verkort, over te nemen.

Het is dikwijls aangeraden, om den turf als samenstellend deel van vele gemengde meststoffen (compost) te gebruiken, maar de hulpmiddelen, die er noodig zijn, om den turf van zijn overtollig zuur te bevrijden, maken zoodanige aanwending van den turf altijd eenigzins kostbaar. Het is daarom doelmatiger, hem als onder-strooimiddel te gebruiken, hetwelk de volgende voordeelen aanbiedt.

Wanneer men den turf, vóór men dien ter onderstrooijing aanwendt, behoorlijk laat uitdroogen, trekt hij naderhand, door de poreusheid van zijn weefsel, de mestdeelen en inzonderheid de vloeibare meststoffen even als eene spons in, waardoor het vee steeds eene zachte en drooge ligplaats heeft.

Het humuszuur van den turf verbindt zich met de ammoniak, die zich uit de stikstof der meststoffen ontwikkelt. Hierdoor wordt de turf niet alleen ontzuurd en tot ontbindend en tot humusvorming beter geschikt gemaakt, maar de anders vlugtige ammoniak wordt gebonden en blijft in de mest als een ligt oplosbaar zout bewaard. De schrijver had, ten gevolge van de geringe opbrengst van stroo,

in het drooge jaar 1842, in zijne schaaps- en rundvee-stallen bijna alleen met turf gestrooid. De rundmest werd gedurende den winter uit de stallen op groote hoopen gebragt; eene handelwijze, welke de schrijver voor stroomest nadeelig houdt, maar welke hij, als het strooisel uit turf bestaat, als zeer doelmatig beschouwt, wegens de dan laat beginnende en niet dan langzaam voortgaande gisting in dezen mest. De schaapsmest bleef tot in het voorjaar op zijne plaats in den stal, waarbij men opmerkte, dat dezelve niet zulk eenen prikkelenden ammoniakreuk verbreide, als anders gewoonlijk plaats heeft. Dit gebeurde zelfs niet, als de mest omgeroerd werd. De gebruikte turf had daarbij zijnen samenhang en zijne viltige natuur geheel verloren.

De met dezen turfmet op zwaren kleigrond gekweekte gerst was in geenerlei opzigt minder dan die, welke met gewonen stroomest gemest was. Zoo ook wikkelen en aard-appelen.

PATZIG (t. a. pl., S. 236), die den turf op dezelfde wijze als onderstrooimiddel gebruikt, heeft er zich echter wél bij bevonden, met den turf vooraf eenen geruimen tijd aan de inwerking van de lucht bloot te stellen. Hij merkt op, dat, door het gebruik van turf als meststof, zandige gronden meer waterhoudend en zware kleigronden lossen en drooger worden. Ook heeft hij den turf dikwijls tot overstrooijing van het gewas op zandige hoogten met nut aangewend. Zijne handelwijze hierbij was deze:

Gedurende den zomer liet hij den turf opwerpen in hoopen van 3-4 twee paards karvrachten, vermengde dien, als hij droog was, met kalk (op ieder hoop 4 Berlijnsche schepels), liet de massa herhaalde malen omwerken en bragt dezelve tegen den winter in den vorm van spitse, vastgeslagen kegels. In het voorjaar was dit alles een fijn poeder, hetwelk, bij niet al te natte weersgesteldheid over het gewas gestrooid, telken male eenen goeden oogst ten gevolge had.

2. Urinaat, eene verbeterde meststof.

De volgende herinnering uit de *Landbouwkundige Scheikunde* van DUFLOS en HIRSCH (bl. 162-183) kan wellicht tot eene nuttige toepassing hier te lande aanleiding geven:

De koopman BERGMANN, te Waldheim, in Saksen, heeft onlangs eene meststof in den handel gebragt, die hij uit urine en menschenreuk laat bereiden.

Deze zelfstandigheden worden in groote vaten aan de gisting blootgesteld, en als deze tot op een zeker punt gekomen is, dan wordt er verdund zwavelzuur bijgevoegd, om de ammoniak te binden; daarop wordt de massa met aardkoolpoeder vermengd en later nog 8-10 proc. kalk (waarschijnlijk ongeschuilde) bijgevoegd, om de vochtdeelen te binden, en alzoo iedere ontleding gedurende de bewaring tegen te gaan. LEBIG zegt van dit mestpoeder: „Ik ben overtuigd, dat hetzelfde alle, in Frankrijk en Engeland gefabriceerde bereidingen in werkzaamheid overtreft, daar het al die stoffen in overvloed bevat, die de landbouwer aan het land geven kan, om van zijne akkers den ruïsten oogst te verkrijgen.”

BERGMANN zegt: „Onderscheidene proefnemingen, die ik in het klein heb gedaan, bewezen mij de juistheid dier vooronderstellingen, waarnaar ik de bereiding van zulke mestsoorten heb ondernomen, en tevens de groote productieve waarde van mijn mestmiddel; daarom moet ieder huisheer zijne secreten zeer in waarde houden, omdat hij derzelver inhoud tot eenen hoogen prijs kan verkoopen.”

„Zoo heb ik voor korten tijd eenen huisheer alhier voor den inhoud van zijne secreten jaarlijks zesmaal meer geboden, dan hij tot nu toe daarvoor bekwaam, onder voorwaarde, dat men in dezelve geen stroo, vuilnis of water zoude werpen. Dat mijn mestmiddel niet slechts goedkoop is dan beenderenmeel, maar ook zekerder mest dan dit, bewijzen de volgende proefnemingen; daarbij komt nog, dat men de bereiding van beenderenmeel moet beperken naar het gebrek aan en den prijs van de ruwe stof (der beenderen), terwijl deze voor urinaat niet kan ontbreken.”

„Ik strooide beenderenmeel op eenen boschgrond, die sinds menschen geheugenis met heidekruid begroeid was, en legde aardappelen daarin; ik verkreeg daarvan geene opbrengst. Hetzelfde land met eene even groote hoeveelheid urinaat, dus goedkoop dan met beenderenmeel gemest, gaf daarentegen eenen zeer goeden oogst. Topinamboer's (aardperen), in heidegrond gelegd, kwamen, met urinaat gemest, zeer goed voort.”

„Daarentegen verdorde de tuinmelde geheel en al in heidegrond met beenderenmeel gemest, terwijl zij, met urinaat gemest zeer goed groeide. Het beenderenmeel ontwikkelt bij het vergaan alleen stikstof, en laat slechts phosphorzuren kalk achter, terwijl de met aardkoolpoeder gedroogde urine, behalve de opgenoemde stoffen, ook potassa bevat.”

De aanwending van urinaat is eenvoudig en het mestvermogen voor alle veld- en tuinvruchten even zeker als bij het beenderenmeel. Ten hoogste zes schepels zijn voldoende, om een Maagdenburger morgen uitgeput land voor drie oogsten genoegzaam te bemesten. (i Vervolg hierna.)

SCHOONHOVEN, 30 Junij 1845. Nadat ds. A. van Witzenburg voor de op hem uitgebragte beroeping herwaarts had bedankt, is heden door den kerkeraad geformeerd het volgende twaalfal: ds. J. C. van Schermbeek, te Elst; M. van Staveren, th. dr. te Kedichem; D. Knüttel, te Ammers Tol; C. Svalue, te Zandvoort; U. J. W. Roldanus, te Katwijk-Binnen; C. Boon, th. dr. te Sasenheim; H. de Vries, te Hei- en Boekop; H. W. C. Icken, te Kolderveen; J. S. van Staveren, te Oostwoud; R. C. H. Römer, th. dr. te Deyl en Enspeyk; J. J. le Fèvre de Montigny, te Nieuwe Tonge, en P. van Bonga, te Voorhout.

Zestel: van Schermbeek, van Staveren, de Vries, Icken, Römer en le Fèvre de Montigny, de laatste met het lot tegen ds. Svalue en Boon.

Drietal: van Schermbeek, de Vries en van Staveren. En is terstond daaruit beroepen ds. Johannes Cornelis van Schermbeek, predikant te Elst.

LEUWARDEN, 9 Julij. Ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het verleende emeritaat aan den weleerw. zeer gel. heer B. Nieuwoud, is op heden door den Breeden Kerkeraad der Hervormde gemeente alhier het navolgende twaalfal van predikanten geformeerd: DD. Rutgers van der Loef, te Zutphen; van Haften, te Goes; Witteveen, te Huizum; Huizers, te Pieterburen; Thoden van Velzen, te Nijmegen; de Wijs, te Jisp; de Boer, te Hallum; de Voogd, te Nijmegen; Broedekamp, te Wijk bij Duurstede; Zwolwe, te Goes; Vollenhoven van Dalen, te Maassluis; Sikkes Boetes, te Nijmegen.

Ter vervulling van de vacature bij de Evangelisch-Luthersche gemeente te Amsterdam, ontstaan door het overlijden van ds. Sartorius, is gemaakt een vijftal uit de eerv. heeren: Schröder te Arnheim, Milius te Haarlem, Meppen te 's Gravenhage, Riecken te Zaandam, en Viehoff te Monnikendam.

ZEETIJDINGEN.

Gepeeserd te Rendsburg, den 1 Julij, kapit. de Vries Ida, van Corsoer o. Holland; Olthoff Abeldina, van Sazkioberg o. Holland; Mellema Geertruida, van Amsterdam n. Koningsbergen, den 2den de Winter Catharina, van Groningen n. Karem; Drent Eendragt, van Hamburg n. Stettin; den 3den Schollens Onderneming, van Stettin n. Bremen; de Jong Catharina Cornelia, van Dantzig n. Bremen. — Te Tonningen den 1 Julij, Kroon Catharina Hendrika, van Gent, Mooi Tiesina, van de Weeser, en Teemama Jacoba, van Amsterdam, alle drie naar de Oostzee; den 2den Mellema jonge Tjalling, van Amsterdam n. Dantzig; Pruim Hendrika, van Bremen n. Koningsbergen; Bakker Ettina, van Altona n. Dantzig.

Binnengekomen te Amsterdam den 5 Julij, kapit. Grevon Catharina Julia, van Dantzig; den 6den Sap Joanna Jacoba, van Cadix; Kolk Marchena, van Newcastle; den 7den Bakker Nijverheid, van Havre; de Vries de 6 Gezusters, van Bremen; den 8den Dekker Vriendschap, van Londen; Visser Mina, van Hull. — Te Texel den 5 Junij, de Jong de jonge Reintje, van Londen. — In het Vlie den 5 Julij, Drok Elisabeth Maria, van Laurvich; den 6den Joosten Annegina, van Sunderland; Hensema Ida Berendina, van Hamburg. — Te Helvoet den 5 Julij, Jonkhoff Eendragt, van Liverpool. — Te Brielle den 5 Julij, Bekkering Gesina, van .... — Te Ameland den 2 Julij, Venema Alberdina, van Newcastle n. Amsterdam. — Te Ostende den 5 Julij, Dijk Anna Catharina, van Stettin. — Te Hull den 3 Julij, Buiten Hendrina en 4den Bekkering Catharina, beide van Zwolle. — Te Havanna den 6 Junij, Haasnoot Alida, van Amsterdam. — Te St. Thomas den 7 Junij, Groot Catharina, van Altona. — Te St. Croix den 8 Junij, Hansen Fortuna, van Koppenhage. — Te Sunderland den 3 Julij, van der Wouden jonge Trijntje, van Kampen. — Te Kroonstad den 25 Junij, Jongebloed Maria, van Marseille; den 27sten de Boer de Hoop, van Amsterdam; Gust Hendrika, van Antwerpen; den 28sten Oldenburger de 5 Gezusters, van Rotterdam. — Te Bolderaa den 27 Junij, Jonker

Zeldenruut, van Hamburg; den 28sten Holckender Adeline, van Bergen. — Te Memel den 27 Junij, Klappa Alida Jantina, van Koningsbergen. — Te Stockholm den 28 Junij, Toomsa jonge Ype, van Amsterdam. — Te Straalsund den 27 Junij, Fokkes de 4 Gezusters, van Amsterdam. — Te Warnemünde den 1 Julij, van Dijk Annegina Hendrika, van Lubeck. — Te Hamburg den 2 Julij, Douwes jonge Willem, van Rotterdam; Douwes Johanna, van Brussel; den 3den Drent Anna Catharina, van Makkum.

Binnengekomen te Amsterdam den 8 Julij, kapit. Kruse Antje, den 9den Hensema Ida Berendina, Kuipers Maria en Gnodd Alida Sophia, alle vier van Hamburg. — Te Texel den 8 Julij, Kroon Wicherdina, van Londen; Alena Hendrika Margaretha, van Liverpool. — In het Vlie den 7 Julij, Scherpbier de 5 Broeders, van Lubeck. — Te Helvoet den 7 Julij, Meppelder Venilia, van Lubeck; Boer Marchena, van Lubeck. — Te Brielle den 7 Julij, Legger Geertina, van Karrebucksmünde. — Te Civita Vecchia den 20 Junij, Engelsman Elisabeth, van Amsterdam, l. v. Gibraltar. — Te Brugge den 6 Julij, Dijk Anna Catharina, van Papeburen. — Te Archangel den 19 Junij, Post Anna Catharina, van Bremen. — Te Dantzig den 28 Junij, Jaski Alida Theodora, van Koningsbergen. — Te Hamburg den 4 Julij, Bontekoe Geertruida, van Jutphaas; Schaap Geerdina, van Rotterdam.

In lading te Londen den 3 Julij, kapit. Puister Nijverheid, den 4den Jonkhoff de Hoop en van der Borgh Catharina Cornelia, alle drie voor Amsterdam.

Zeilklaar te Londen den 4 Julij, kapit. Schuuring Petronella en Kroon Wicherdina, beide naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 5 Julij, kapit. Schut Cornelia en Henriette, naar Batavia; Schragger juffer Alida, naar Londen; de Jong jonge Cemens en Ouweland de Hoop, beide naar Hull; Bakker Zwaantia en Hildebrand Maria, beide naar Hamburg; den 7den Gnodd Aurora, naar Bordeaux; Schippers Clatina Margaretha, naar Riga; den 8sten Dekker Alida, naar Londen. — Van Texel den 6 Julij, Sickens Leuwe van Nijestein, naar Batavia; Pinksterboer het Vertrouwen, naar Trieste; Flik Johanna, naar Cadix; Kwakenbrug Wilmina, naar La Rochele; Bakker jonge Tjammink, Legger Jezelina, Jonker Alida en Jaski Tjak Gizeen, alle vier naar Londen; Oetjes Alida Maria en Ouweland de Hoop, beide naar Hull; den 7den Gialts Helena, naar Londen; Koning Zeldenruut, naar Newcastle. — Uit het Vlie den 6 Julij, Visser Gesina, naar Hull; Smith Jan Freerk, naar Petersburg; de Jonge Johanna en Swart Cornelia, beide op avontuur. — Van Helvoet den 5 Julij, Brakke Hillechiena, naar Rouaan. — Van Terschelling den 5 Julij, Potgenijd Margaretha, naar Newcastle. — Van Ameland den 28 Junij, de Boer Sap Hendrika, op avontuur; den 28sten Volkammer Hillechiena Alberdina, en Bos Hillechiena, beide naar Hamburg; den 1 Julij de Boer Petronella en Mellema jonge Tjalling, beide naar Dantzig; Drenth Anna Catharina, naar Hamburg. — Van Brielle den 7 Junij, Mulder Jantina Gesina, op avontuur. — Van Vlissingen den 5 Julij, Ball juffer Stijutje, naar Gothenburg; van Wijk jonkv. Maria, op avontuur; den 6den Koop Regina, naar Riga. — Van Deal den 2 Julij, Jaski de 4 Gezusters, naar Batavia. — Van Liverpool den 3 Julij, Kemp Emma, naar Buenos Ayros; Helmers Hendrika Elisabeth, naar Zwolle. — Van Kroonstad den 28 Junij, Kuiper Jantina Roelfina en Brons Fenna, beide naar Amsterdam; Bakker Alexander, naar Zwolle; Goosen juffer Allegonda, naar Groningen; Huizinga Frauke, naar Nantes; den 28sten de Vries de 2 Gebroeders, naar Rotterdam. — Van Memel den 26 Junij, de Boer Zeelust, naar Amsterdam. — Van Swinemunde den 29 Junij, Zoutman Geertruida Hendrika, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 8 Julij, Stuitvoet Annachiena, naar Amsterdam. — Van Cuxhaven den 3 Julij, Gnodd Alida Sophia, Hensema Ida Berendina en Knoop Ikia, alle drie naar Amsterdam. — Van Bremerhaven den 2 Julij, Gelles de 2 Gezusters, naar Groningen.

Vertrokken van Amsterdam den 8 Julij, kapit. Stuitvoet Gesina Catrina, naar Koppenhage; Mulder Sophia, naar Bremen; den 9den Warring Johanna, naar Lubeck. — Uit het Vlie den 6 Julij, Mulder Alida, naar Petersburg; Ekamp Anna Clara, naar Koningsbergen; den 7den Klatter Antje, naar Havanna; Kok Jan Freerk, naar Osterrusoer. — Van Vlissingen den 7 Julij, Mulder Alida, op avontuur. — Van Dantzig den 29 Junij, Bakker Elina, naar Amsterdam.

Volgens brief van kapit. Jaski, voerende het schip de 4 Gebroeders, van Amsterdam naar Batavia, in dato den 2 Julij, was hij toen in goeden staat zellende onder Zuid Voorland, de wind Z. O.; aan boord was alles wel.

ZOUTKAMP den 9 Julij. Binnengekomen den 7den kapit. Kwint Henderika, Rasker Toekomende Vrouw, en een tjalk, waarvan de naam onbekend, alle drie van Rostock. — Vertrokken den 6den Lovius Trekvogel, naar Marseille; den 7den Hansen Verwachting, naar Londen.

196te KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste Lijst. No. 10063 een prijs van f 20,000. No. 17790 een prijs van f 30 en eene premie van f 1000. No. 6313 een prijs van f 1000. 2de Lijst. No. 8255 en 14326 ieder een prijs van f 1000. — 3de Lijst. No. 17899 een prijs van f 1250. No. 12559 een prijs van f 1000. No. 4651 een prijs van f 2500. No. 18454 een prijs van f 5000. — 4de Lijst. No. 7663 en 5979 ieder een prijs van f 1000.

N.B. De PRIJS van f 5000 — 00, op no. 18454, is gevallen in de Kollekke van den Heer S. J. OPPENHEIM.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 4den tot en met den 10den Julij 1845 zijn te Groningen geboren 12 zoons en 10 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 7 ouden en 8 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 8 Julij.

TARWE.	WINTER.	GERST.	Zw. Voer 40 f 2,40
Oude Bak 70 f 7,50		54 f 4,40	42 f 2,55
Oml.		56 f 4,75	
		58 f 5,05	BOONEN.
N. Old. 66 f 5,00	Zomer	52 f 3,40	Paardenb. f 5,25,50
68 f 5,50		54 f 3,70	
70 f 6,00		56 f 4,00	ZADEN, ENZ.
		60 f 4,50	
ROGGE.	Knobbe	HAVER.	Gr. Gort f 7,75, f 8,50
N. Inlands. 64 f 5,05		41 f 2,25	Par. 100 N. f 11,50 / 13
66 f 5,45	Dikke	44 f 2,45	Koolz. f 9 a 11,25
68 f 5,85		47 f 2,70	Zomerz. f 7,25 f 8
66 f 5,80		50 f 2,95	Boterz.
BOEKWEIT.	Bl. Voer		Dierdazad f
Gr. Zand 60 f 4,40		35 f 1,95	G. Mostz. f
62 f 5,70		38 f 2,15	Raapolie f 36,50 f 37
64 f 6,00		41 f 2,40	Boter t Ton f
64 f 6,70	Zw. Voer	38 f 2,25	

Tarwe nagenoeg als voren. — Rogge en Boekweit 10 cents hooger verkocht. — Gerst aan pellers in een doen. — Haver de beste soorten prijshoudende; bijsoorten traag. — Boonen vonden weinig vraag. — Zaden met weinig handel.

ROTTERDAM, 7 Julij. TARWE: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm., ofschoon niet rijkelijk aangevoerd, ondervond heden maar weinig vraag en werd f 3 a f 6 per last lager afgegeven; inlandsche en vreemde roode soorten tamelijk prijshoudend, doch slechts met gerijven afgaande als noteren. Poolische als voren. Verkocht: j. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. f 240, f 262; n. moeije en puike dito f 210, f 222; n. ordin. en goede dito f 180, f 207; n. mindere en gem. dito f 150, f 177; n. Zomer dito f 150, f 188; 129 f j. wib. Poolische f 290, f 293; 130 f o. dito f 300; 128, 130 f n. Bovenl. naar kwal. f 225, f 238; 131 f n. Kleef. f 244.

ROGGE: Zeeuws, Vlaams en Overm. prijsh., Noord-Brab. f 3 per last lager afgegeven; vreemde kwalit. blijven bij uitsluiting aan benodigden vorige prijzen bedingen; bij partij wordt niets verrigt en zou men dan lager moeten besluiten. Verkocht: j. Inl. f 180, f 195; n. Zeeuws, Vlaams en Overm. f 180, f 198; n. Noord-Brab. f 168, f 180; 119, 120 f jar. Pruis. f 188, f 190, f 192; 118 f Arch. f 185, f 184; 122 f jar. Pruis. f 195. — GERST: Zeeuws, Vlaams en Overm. zonder kooplust; vreemde ongedr. niet dan merklijk lager te plaatsen, hard. gedr. schaars en vast prijsh. Verk.: Zeeuws, Vlaams en Overm. Winter f 147, f 153; dito Zomer f 132, f 138. — HAVER: Zeeuws, Vlaams en Overm. prijsh., andere soorten mede zonder verandering. Verkocht: Zeeuws, Vlaams en Overm. korte f 81, f 96; dito lange f 66, f 93. — BOEKWEIT: Inl. soorten goed prijsh. Verkocht: Noord-Brab. f 195, f 200, f 205; Vlaams. f 192; Groot-Brab. f 205; Fransche f 175. — KOOLZAAD: Walchersch in zakken 62 p. vl.

AMSTERDAM, 9 Julij. Tarwe tot vorige prijzen: 128 f b Pools. f 270; 130 f jar. Pommer f 270 bij partij. — Rogge als voren: 122 f Pruis. f 195; 116 f ger. dito f 172; 117 f Odessa f 175; 119 f Pruis. f 188; 120 f dito f 190; 123 f Rost. f 188. — Gerst en Haver zonder handel. — Boekweit slap en bij gerijven lager afgegeven: 117 f Nijkerk. f 200.

Raapolie dadelijk niet willig, op levering slaauw: per 6 w. f 39,50; vlieg. f 38,50 a 25; Sept. f 39,25 a f 38,75; Oct. f 39,50 a 25; Nov. f 39,75 a 50; Dec. f 40 a f 39,50; Mei f 39. — Lijndie per 6 w. f 31,25; vlieg. f 30,25 a f 30. — Hennepolie per 6 w. f 33,50; vlieg. f 32,50. — Raapkoeken f 62 a f 66. — Lijndie f 6 a f 10.

Tegen Maandag, den 14den Julij e.k., zijn in publieke veiling aange-slagen: ca. 20 l. Pruis. Rogge van 120 f; 15 l. dito dito van 118 f; 8 l. Demmin dito 118 f.

AMSTERDAM, 9 Julij. Tarwe bij vorige prijzen: 128 f wib. Pools. f 290; 127 f p. b. dito f 280; 128 f dito dito f 280, f 283; 130 f o. Rost. f 280; 116, 122 f n. Vriesche f 185, f 202. — Rogge als voren: 116 f ger. Pruis. f 172; 122 f dito f 195; 119 f dito f 188; 123 f n. Rost. f 188. — Gerst in een doen: 115 f Deensche Chevallier f 157. — Haver zonder handel. — Voor witte Erwtten was heden veel vraag, en de voorraad Eijerlandse werden tot f 180 en o. Oostzeesche, alhier op zolder, tot f 190 opgeruimd. — Koolzaad voetstoots zonder handel, op levering a p. vl. lager: op

3 vat in Juli 66 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 66 p. vl.; April 66 p. vl. — Raapolie aanw. per 6 w. f 39; vlieg. f 38; Sept. f 38,50 f 75 a 50; Oct. f 39; Nov. f 39,25; Dec. f 39,50 a 25; Mei f 38,50 a 75. — Lijnolie per 6 w. f 31; vlieg. f 30. — Hennepolie per 6 w. f 33; vlieg. f 32.

LONDEN, 4 Juli. Zoo van inl. als vreemde Tarwe werd heden weinig aangeboden; eersgenoemde wordt 1 en de andere 1 a 2 sh. hooger gehouden. Gerst onveranderd. In Haver gaat weinig om, omdat de houders in geen prijsverlaging willen stemmen.

PRIJS-COURANT DER EFFAKTEN.

Amsterdam, 9 Juli.

NEDERL. Werkel. Schuld 2½ pCt. 64½, 64½, 64½; Dito dito 3 pCt. 77½, 78; Dito dito 4 pCt. 100½, 101, 100½; O. I. Leening 4 pCt. 100½, 100½; Amortisatie-Syndic. 4½ pCt. 100½; Dito dito 3½ pCt. 98½; Handelmaatschappij 4½ pCt. 159½, 159½, 159½; Haarlemmermeer 5 pCt. 111; Aand. Rijn-Spoorw. 4½ pCt. 113½, 113½. — BELGIE, 4½ pCt. 57½; Dito 2½ pCt. 57½; Dito bij Rothschild 2½ pCt. 57½, 57½. — SPANJE, Leening bij Ardoin v. 85 £ 5 pCt. 23½, 24; Dito bij dito, onbep. stukken 5 pCt. 22½, 22½; Dito 8 pCt. 89½, 40; Dito Binnenl. a 6 m. 3 pCt. 30½, 31½, 30½; Dito dito Kl. stukken 31½, 31½; Coupons Ardoin 24, 24½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 67½, 68. — RUSLAND, Obl. bij Hope 1798 en 1816 5 pCt. 109½, 109½; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 108½, 108½; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 100½, 100½; Dito bij Hope 4 pCt. 94½; Dito bij Stieglitz en Comp. 4 pCt. 92½, 92½; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 77½. — POLEN, Aand. met Loting fl. 500, 155. — AMERIKA, Bank-Aotien 6½.

Oostenr. Metall. 5 pCt. 114½; Weenerb. bij Goll & Co. 5 pCt. 105½; Dito 4 pCt. 107½; Braz. 1843 5 pCt. 92½; Col. ex Ven. 6 pCt. 14½, 15½; Peru 6 pCt. 19½; Mex. 5 pCt. 83½; Grieks. 5 pCt. 12; Haarl. Meer 4 pCt. 103½.

Van Holl. fondsen is geen van deszelfs standpunt van gisteren afgeweken, en ook de handel daarin was niet noemenswaardig.

In Aand. Handelmaatsch. was de omzet tamelijk levendig, en de stemming zeer aangenaam, zijnde dezelve 159½, 1, 1 gedaan.

Spaansche waren over het algemeen iets minder vast, de omzet vertoonde geene bijzondere levendigheid.

Columb. Coup. ex Venez. f 11; Mexico Uitg. v. 100 £ 22, 1, 1; Peru Coupons f 2½; Bl. Gr. Coup. f 11, 1; Grenada 1 pCt. 24½; Dito Uitg. 6½; Ecuador f 11, 1; Dito Coupons 26 cents; Nieuwe Rijnspoorweg 119, 120, 119.

Koers van het Geld: Beleming 3 pCt.; Prolongatie 3 pCt.; Wissel-Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 64½; Handelsm. 159½; Ardoin a 510 £ 22½.

GEBOORTE., HUWELIJS. EN STERFBERIGTEN.

Te Dronrijp, 5 Juli 1845, is zeer voorspoedig bevallen van eenen ZOON A. QUÆSTIUS-KOPIJUS.

Eenige kennisgeving.

GRONINGEN, 7 Juli 1845. Heden werd van eenen ZOON verlost S. W. BOSMAN, Vrouw van

H. REILINGH.

MIDWOLDE, 9 Juli 1845. Heden beviel voorspoedig van eenen wêlgeschapen ZOON TEELKINA KRANENBORG, geliefde Echtgenoot van

H. E. EDZES,

Pred.

Heden morgen te 3 uren beviel van eenen ZOON HELENA J. BORREMA, geliefde Echtgenoot van

G. H. GLAS.

Loppersum, 10 Juli 1845.

Heden beviel voorspoedig van een' ZOON B. BERGMANN, geliefde Echtgenoot van

H. BRAAMS.

GIETEN, 10 Juli 1845.

Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

W. A. ENSCHÉDÉ

en

Jonkvrouwe M. B. VAN HOLTHE.

Zwolle, 3 Juli 1845.

Getrouwd:

M. S. VAN DELDEN

en

G. K. SONIUS.

Schreemda, 7 Juli 1845.

Heden namiddag omstreeks 1 uur overleed mijne veelgeliefde Echtgenoot SIEFJE HARMENS GLAS, in den bloeienden leeftijd van bijna 25 jaren. Nadat zij mij voor 9 dagen een aanminnig Zoonje geschenkt had, over wiens geboorte wij ons zoo zeer verheugden, moest ik haar, helaas! ten gevolge van een hevig ongesteldheid, binnen weinige oogenblikken voor het geweld des doods zien bezwijken. Diep getroffen, betreuren onze Ouders, Broeders, Zusters en verdere Aanverwanten met mij haar gemis, doch wetende, dat de Algoede alles in wijsheid en liefde bestuurt, hopen wij ook dezen slag met gelatenheid te dragen.

Loppersum, 7 Juli 1845.

Dr. J. F. CAMPHUIS.

GRONINGEN, 8 Juli 1845. Aan den avond van heden ontsiep zeer kalm onze lieve en beste Moeder GESIEN MIEDENDORP, Weduwe van SJABBER DOORNBOS, in den ouderdom van 80 jaren en 5 maanden.

J. DOORNBOS, sz.

Mede namens mijne Zusters en aangehuwde Broeders.

OTERDUM, 8 Juli 1845. Heden overleed onze dierbare Vader en Behuwd-Vader ALBERT SIEWERTS KUIPERS, in den ouderdom van ruim 71 jaren.

Dienende deze tot algemeene kennisgeving.

H. H. HAGENUS.

T. A. KUIPERS.

Namens Zuster en aangehuwde Broeder.

NIEUWOLDA, 9 Juli 1845. Op het alleroverwachst overleed heden morgen mijne dierbare Echtgenoot JANTJE BLEEKER, in den ouderdom van 34 jaren.

Slechts 14 maanden was zij voor mij en mijn Dochtertje uit een vroeger huwelijk de liefderijkste, de zorgvuldigste Echtgenoot en Moeder. Eén Zoonje, dat zij vóór 9 dagen het aanzijn schonk, laat zij mij na. Zwaar en moeilijk zal het mij vallen, andermaal mijne doffe blikken in het gapende graf eener zóó beminde Vrouw te moeten slaan; — zwaar en moeilijk zal het nevens mij hare Moeder en éénige Zuster vallen, dit verlies te dragen; — doch wij moeten en zullen trachten te zwijgen en stil te zijn.

H. A. UFES.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

FONDS VAN J. OOMKENS.

Op MAANDAG en DINGSdag, den 21sten en 22sten Juli 1845, zal, ten Huize van den Kastelein WIERSEMA, in het Koffijhuis STAD EN LANDE, buiten de Heerepoort, te Groningen, onder BOEKVERKOOPERS, worden verkocht:

eene aanzienlijke Verzameling van

ONGEBOBDENE BOEKEN OF KOPIJEN,

nismakende het FONDS van wijlen den Akademiedrukker J. OOMKENS aldaar. Met het Maandag van den 1sten Juli is de CATALOGUS verzonden; dezelve is nog op aanvraag te bekomen bij de Heeren SCHALEKAMP,

VAN DE GRAMPPEL en BAKKER, te Amsterdam, en bij de ERVEN J. OOMKENS, te Groningen.

H. SCHAAFSMA, Boekhandelaar en Boekdrukker te Dordrecht, heeft uitgegeven en alom verzonden:

ADRES AAN Z. M. DEN KONING,

over de VOORLOOPIG door de SYNODE des vorigen jaars aangenomene ARTIKELLEN, tot regeling der betrekking van de HOOGLEERAREN in de GODGELEERDHEID tot de NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Aangeboden door 20 Predikanten, uit de classis van Dordrecht. Prijs 20 Cts.

VERKOOPING VAN BOEKEN EN RARITEITEN, die den 15den September 1845 bij den Boekh. N. C. VAN DER VEER, aan de Groote Markt, zal plaats hebben, bij wien dagelijks Partijen ter bijvoeging kunnen worden ingezonden.

Van Dr. MEIJER'S onmisbaar Werkje

VOOR JONG-GEHUWDE: ONDERRICHTINGEN

wegens de Zwangerschap, de Verlossing en het Kraambed.

IN BRIEVEN VAN EEN' GENEESHEER

AAN EENE AANZIENLIJKE GEHUWDE VROUW,

zijn nog maar zeer weinig Exemplaren voorhanden en voor Groningen verkrijgbaar gesteld, tegen 65 Cents, bij den Boekhandelaar J. OOMKENS, Jz.

N.B. Men leze over dit Werkje de gunstige Recensie, door een Groninger Geneesheer, in het Tijdschrift de Gids, Jaarg. VII, no. 4.

BUITENGEWOON GOEDKOOPE UITGAVEN.

De Boekhandelaar J. F. SCHLEIJER, te Amsterdam, geeft heden uit en heeft alom verzonden:

I. A. J. VAN DER A.A., Nederlands

Oost-Indie, of Beschrijving der Neder-

landsche Bezittingen in Oost-Indie.

1° en 2° Aflevering. Met Platen en Kaarten.

De prijs van iedere aflevering is slechts VIJFTIG CENTEN. Platen en Kaarten worden gratis afgeleverd.

Door de medehulp en inlichtingen van onderscheidene personen, die de aanzienlijkste betrekkingen aldaar vervuld hebben, is het den Schrijver mogelijk geworden, aan dit werk de belangrijkheid te geven, waarmede een voor ons vaderland zoo gewichtig onderwerp dient te worden behandeld.

De 1° aflevering van dit werk, waarin eenige misstellingen gesloopen waren, is herdrukt, en wordt aan hen, die reeds bezitters daarvan waren, gratis afgeleverd. De Schrijver en Uitgever vertrouwen, dat dit ten bewijze moge strekken, hoe zij van hunne zijde voor geene opofferingen terug deijzen, om de waarde dezes werks te verhoogen, hetwelk in ongeveer 36 maandelijksche afleveringen compleet zal zijn.

II. BIBLIOTHEEK van ROMANS.

Eerste deel, 1° Aflevering. Bevattende:

EMMA, door E. FLYGARE-CARLEN.

Maandelijks verschijnt van deze Bibliotheek eene aflevering van vier vellen druks, wier inhoud door den compresen druk schier gelijk staat met dien van dubbel zooveel vellen druks in gewoon formaat, tot den uiterst geringen prijs van VIJFENTWINTIG CENTEN.

Zij zal bevatten de beste in Europa verschijnende Romans, tot een' prijs, minder zelfs nog, dan die van de allergeoedkoopste Belgische nadrukken.

Van hovenstaande werken zijn de eerste afleveringen bij alle Boekhandelaars in dit Rijk ter bezigtiging voorhanden.

Degene, die, volgens REKENINGEN over het jaar 1844 en vroeger, GELDEN VERSCHULDIGD mogten zijn aan de Ondergeteekende, worden vriendelijk verzocht, dezelve te voldoen vóór den EERSTEN AUGUSTUS eerstkomende.

N.B. Bij dezelve zijn eenige soorten van STEENEN, enz. tot verminderde prijzen te bekomen.

GRONINGEN, 11 Juli 1845.

Wedw. D. R. HARTMAN.

Wordt bekend gemaakt, dat de VAART naar de ZEVENHUISTER VEENEN van den 14den JULIJ 1845 af tot nadere kennisgeving zal worden

GESTREND, ten fine van REPARATIE.

LEEK, 5 Juli 1845.

Namens de Eigenaren van voormelde Vaart,

De Ontvanger:

P. S. LANDWEER.

De DIRECTIE van het TERMUNTER ZIJL-VEST verwittigt bij deze het PUBLIEK, dat, ter zake eener noodzakelijk te doene HERSTELLING aan de

MEEDEMER GRONDPOMP, de KLEIWEI, loopende bijlangs het WINSCHOTERDIEP, van het DORP EEXTA af tot aan den WEG naar de MEEDEN, nabij het zoogenoemde MEEDERMERTOLKE, AFGESLOTEN, en voor de PASSAGIE met PAARDEN en RIJTUIGEN

GESTREND zal zijn, van MAANDAG, den 14den JULIJ 1845 af, tot nadere Bekend making; — zoodat de PASSAGIE, gedurende deze STREMMING, van de DORPEN SCHEEMDA en EEXTA af naar ZUIDBROEK en omgekeerd zal moeten plaats hebben langs den GRINDWEG over NOORDBROEK.

Namens de Directie voornd.:

U. E. STEHEMAN,

Secret.

RIJN- EN IJSSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Dienst voor de maand JULIJ 1845.

Van AMSTERDAM naar KAMPEN: behalve Zondag, DAGELIJKS, 's morgens te 6 uren.

Van KAMPEN naar AMSTERDAM: behalve Zaterdag, DAGELIJKS, des namiddags te half twee.

Van KAMPEN naar ARNHEM, DUSSELDORP en KEULEN: Zondag, Dingsdag, Donderdag en Zaterdag, des morgens te 4 uren.

Van ARNHEM naar KAMPEN: Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag, des morgens te 11 uren.

De DILIGENCE van Groningen naar Zwolle en Kampen, in correspondentie met de STOOMBOOT van Kampen op Amsterdam, vertrekt, behalve Zaterdag, DAGELIJKS, des morgens te 2 uren, van af het Logement DE NIEUWE MÜNSTER, bij C. A. FRIGGE, terwijl de Reizigers zóó vroegtijdig in Amsterdam aankomen, dat zij nog met den laatsten Spoortrein naar Utrecht, Haarlem, Leiden en 's Hage kunnen vertrekken.

VERKOOPING VAN HOOI.

Op MAANDAG, den 14den Juli 1845, des avonds te 7 uren, zullen, ten Huize van G. T. TIESSEN, voor de Ebbingepoort, te Groningen, in vier percelen, publiek worden verkocht: ongeveer 60 Oppers best KLEI-

HOOI, staande op 4½ stukken Land te Zuidwilde, van de Plaats van wijlen den Mevr G. A. ALTING.

Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

Op nader te bepalen tijd en plaats zullen, in Juli 1845, in het openbaar worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke KOOPMANS BEHUIZING, aan het Damsterdiep aan de Steentilpoort, bewoond door J. VAN HAAGEN.

II. Eene wél betimmerde BEHUIZING, in de Folkinge straat, bewoond door de Erven O. W. BARTELDIS.

Mr. J. J. CREMERS.

De Notaris M. P. WENNIGER, te Loppersum, gedenkt, ten verzoeken van de Weduwe en de Kinderen van NANNIE JURRIENS HUISMAN, op Dingsdag, den 15den Juli 1845, des namiddags te 2 uren, ten Huize van P. J. DOORNBOS, bij de Bekwerder klap, onder Wierdum, publiek te verkoopen: Eene BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE BEKLEMMING van 24 B. 30 R. 10 Ellen Land, doende des jaars tot vaste huur f 75 — 00, staande en gelegen op Garreweer, onder Tjameweer.

PUBLIEKE VERKOOPING

van in Executoriaal Beslag genomen

ROERENDE GOEDEREN.

Op MAANDAG, den veertienden Juli 1800 vijfenveertig des voormiddags te tien uren, zullen, door mij ondergeteekende, JOHANNES BARLINCKHOFF, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Groningen, aldaar wonende, voor de Behuizing, bewoond door L. A. SMIT, van beroep Koopman te Hoogezand, in het openbaar, tegen kontante betaling, worden verkocht de navolgende, ten verzoeken van de Heeren J. en J. HESSELINK, Zeepzieders, wonende te Groningen, en ten laste van opgemelden L. A. SMIT, te Hoogezand, in beslag genomen ROERENDE GOEDEREN: LEVENDE HAVE, als: Twee zwart-bonte MELK-KOEIJEN, een bruin MERRIEPAARD, EIKENHOUTEN KABINETTEN, DITO LADETAfels, UITTREK- en ANDERE TAFELS, SPIEGELS, STOELN, PORSELEIN en AARDEWERK. HALVE KASTKLOK met TOEBEHOREN, WINKELGEREEDSCHAPPEN, WINKELWAREN, KOPER, TIN, IJZER, BLIK, VAATWERK, VROUWEN KLEEDINGSTUKKEN, LINNEN, GOUD en ZILVERWERKEN; en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebracht.

J. BARLINCKHOFF, Deurwaarder.

Ten overstaan van den Notaris M. P. WENNIGER, te Loppersum, gedenken H. E. en P. W. TICHELAR, op

Donderdag, den 17den Juli 1845, des voormiddags te 11 uren, ten Huize van A. E. BOS, bij de Loppersummerklap, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR met de VASTE EN IN ALLE LINIËN VERVERFDE BEKLEMMING van 16 B. LAND, huur doende f 94 — 00, staande en gelegen op Enzels, onder Loppersum.

II. DITO BEKLEMMING van 1½ B. LAND, huur doende f 7 — 00.

III. DITO BEKLEMMING van 1 B. LAND, huur doende f 4 — 00.

IV. DITO BEKLEMMING van 2½ B. LAND, huur doende f 10 — 00.

V. DITO BEKLEMMING van 1 B. LAND, huur doende f 4 — 00.

De vier laatste Percelen zijn gelegen over het Damsterdiep, onder Loppersum, en kunnen de drie laatste Percelen BEHUID worden.

FIRMA VAN CLEEFF & HESSELINK.

1. HEDEN VOORMIDDAG

op de GROOTE MARKT bij uitmijning te Koop 50 a 60 beste HOUTEN KRIBBEN, KANTOOR, KABINET, AF-BRAAK, ENZ.

2. VOOR EN IN 'T VERKOOPLOKAAL

bij den Apoortenboog, DONDERDAG, den 17den Juli e.k. te 3 uren, Verkoop van nette MEUBELN en INBOEDEL, LINNEN en WOLLEN, LIJFSTOEBEHOOREN, GOUD en ZILVER, waaronder een breed GOUDEN OOR-IJZER, ENZ. — Te bezien 's morgens van 10 — 1 uur.

N.B. Bij dezen Verkoop kunnen nog eenige GOEDEREN ingestoken worden.

3. VOORLOOPIGE AANKONDIGING

van den Verkoop van een nagelaten kostelijk AMEUBLEMENT en INBOEDEL (nader te detailleren), hetwelk in de loopende maand in 't VERKOOPLOKAAL bij den Apoortenboog zal worden verkocht.

EENE BOVENWONING TE HUUR,

om met SEPTEMBER of NOVEMBER te aanvaarden, in de Folkingestraat, boven den Koopman B. DOUWES.

TE HUUR,

tegen den eersten November 1845: Eene ONGEMEUBELEERDE BOVENWONING, Noordzijde aan de Vischmarkt. Te bevragen bij den Heer G. NANNINGA, aan het Damsterdiep.

De ondergeteekende maakt door deze bekend, dat zij haren OLEMOLEN, genoemd DE HOOP, staande buiten Der-Apoort, heeft OVERGEDRAGEN aan de Heeren H. DOORNBOSCH en O. B. VOS, welke gemelde FABRIJK zullen continueren onder de FIRMA van DOORNBOSCH & VOS.

GRONINGEN, 1 Juli 1845.

Wedw. P. DOORNBOSCH

De ondergeteekende heeft de eer, langs dezen weg aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend te maken, dat hij op nieuw begonnen is met het verkoopen van TABAK, KRUIDENIERS-WAREN, STERKE DRANKEN, LIKEUREN en wat verder in een' kompletten VICTUALIEWINKEL behoort; zich vriendelijk aanbevelende; zullende hij trachten, door eene prompte en civiele behandeling, zich de gunst en het vertrouwen waardig te maken.

G. J. KORTRIJK,

Noordzijde aan de Noorderhaven, in het Wapen de Hoop.

BIJ N. F. DE HARTOGH,

in 't midden der Zwanestraat, roode letter K no. 47, is getrokken op de 2de LIJST der 2de KLASSE des 196ste KONINKL. NEDERL. LOTERIJ, op no. 8255 f 1000, en op de 4de LIJST dezer 2de KLASSE, op no. 21374 f 400; zich verder minzaam aanbevelende.

HARDDRAVERIJ TE HOOGEZAND,

Op DONDERDAG, den 17 Juli 1845.

PRIJS: Een compleet CHAISGEREIDE met HOOFDSTEL en TOEBEHOREN, briljant met ZILVER gemonteerd.

PREMIË: Een fraai PIKURS HOOFDSTEL.

Alle Paarden worden toegelaten, die in tegenwoordigheid des Konings geen' Prijs gewonnen hebben en tot genoegen der Keurmeesters zijn. — De Aangifte der Paarden des voormiddags te 11 uren, ten Huize van H. J. NIEBOER.

OPEN TAFEL te één uur. Goede MUZIK. Rijding te 2 uren.

Dadelijk kan iemand VAST WERK bekomen, die met eene LINIEERMACHINE kan omgaan, bij voorkeur die tevens met het BOEKBINDEN niet onbekend is. — Men adressere zich, mits voorzien van goede Getuigschriften, in Persoon of met franco Brieven, onder de letters Z Z, bij J. B. WOLTERS, Boekh. te Groningen.

Men verlangt, tegen ruime belooning, eene JUVFROU tot GEZELSCHAP, uit den fatsoenlijken stand, van de Protestantsche Godsdienst en boven de 80 jaren oud.

Adres ten Huize van Jhr. W. J. QUINTUS, Controleur bij 's Rijks belastingen, in de Heerestraat, te Groningen.

Men verlangt, tegen de maand November aanstaande of vroeger: Eene KAMMEIER, van goede Getuigschriften voorzien, van de Gereformeerde Godsdienst, tusschen de 25 en 40 jaren oud, bekwaam in het LINNEN en WOLLEN-NAAIJEN en in het MAZEN en STOPPEN. Die hiertoe genegen is, vervoege zich in de Oude Boteringestraat, no. 106, lett. K rood, te Groningen.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOUTSEMA, Boekdrukker.